

Claudio Damiani

MI SMO ZDAJ TU

*

Predraga, mi smo zdaj tu,
a ko so živeli trilobiti
in ljudi ni še bilo,
niti sesalcev ni še bilo,
je mar mogoče,
se sprašujem, je sploh
mogoče, da nas ni bilo?

*

Da bomo umrli,
to vemo,
a da nas ni bilo že prej,
tega ne verjamemo,
če pa prej smo bili,
ali je verjetno,
da bomo umrli?

*

Seveda umremo, vsekakor,
vendar kot padli vojaki
z enakim križem za vsakega
na velikih pokopališčih.
Tudi o nas ostane oštevilčena
kolajnica, naša sled, kar smo
pač dali, pa čeprav malo, a tisto
malo je malce spremenilo vesolje,
naprej je porinilo čas, ta veliki voz,
ali ga je slednji celo odnesel,
da je zalebdel na njem
kot kakšen fant na vrhu slamnate kope,
kot vojak v prvi bojni vrsti, sredi spopada,
ki se bojuje iz dolžnosti, ne da bi sploh kaj vedel
o razlogih vojne,
kot paladin, ki se bori
za svojo Damo da obrani
sijaj Njenega imena.

*

Ko zagledam komaj rojenega
martinčka, ki se je pravkar skrtil
pod steklenimi vrati knjižnice, pomislim

na tiste prastare dinozavre, ki so že davno izumrli
in so živeli na zemlji neverjetno dolgo število let
(morda niso bili tako grdi,
kot so v naših rekonstrukcijah)
in kako neki je on, tako mlad in nov
in vendar tako daven (in lep in tudi plemenit)
in me čudi njegova plašnost
in njegova ljubkost, da bi ga najrajši poljubil,
ga ure in ure občudoval, kako urno se giblje
in kako je negiben, ko se greje na soncu,
potreben toplote.
Koliko je vseh teh martinčkov
vsepovsod!
Koliko jih je bilo
in koliko jih še bo?
Tudi on je enkrat, njemu enakega
ni nikoli bilo.
Pa čeprav malo, doprinesel je nekaj
svojega in novega v morje življenja.
Vsako živo bitje dejansko stori majhen korak,
in čeprav je neznansko majcena mere,
je še vedno korak
(z zelo majhnimi in zelo velikimi števili
se ne ukvarja dandanes samo fizika, pač
pa tudi poezija).
Kaj vse bi lahko napisali o tem martinčku!
Popisali brez konca in kraja nič koliko strani
in naredili roman,
ne samo eno pesem.

*

Dragi vodikov atom,
ker se mi zdiš živ,
bi te rad poljubil.
Z roko bi rad pobožal
elektrona, a se mi vedno izmuzne
in ne morem dojeti, kje tiči.
Jedro pa je tako oddaljeno in tako
majhno, da ga ne vidim s prostim očesom.
Tam je sam samcat z enim edinim protonom.
V devteriju je tudi nevtron.
Vsak zase stojijo, a si delajo družbo.
Ujemajo se med seboj.
Proton je morda zaljubljen
v elektrona,
medtem ko je nevtron dosegel

že čutno spokojnost.

*

Atomi, koliko vas je,
ampak ste vsi tako lepi
in elegantni,
čestitam vam!

*

Kaj pa če vodikovi atomi
niso vsi enaki,
pač pa, nasprotno, so vsi drugačni,
pri kakšni mali in minimalni stvari
vsak čisto drugačen, kot snežinke,
kot prstni odtisi, kot vse reči,
si na to kdaj sploh pomislila, eh?

*

Pravi čudež je, da živimo.
Vsak dan bi lahko bil zadnji.
Reče: "Jutri bom naredil to,
čez leto dni bom storil kaj drugega,
čez deset let pa še kaj tretjega ..."
Le kdo ti daje toliko gotovosti?
Krhki smo, umiramo kot muhe,
najbolj solidna podjetja v gospodarstvu
so pogrebni zavodi.
Potemtakem, kar nam še preostaja od življenja,
veliko ali malo, dobro ga potrosimo.
Zadostujejo vrline, kar dosti jih je
za srečno življenje.
In z "vrlinami" mislim na dobroto, na prijaznost,
bodimo iskreni in pošteni, čutimo svojo svetost
in svetost vsakega živega bitja in tudi stvari,
ne žalimo jih, ne omadežujmo jih, marveč jih
ohranimo v sebi, v svojem srcu.

*

Kaj pa pomeni biti "dober", kaj pomeni?
Ta osladni okus mi povzroča bruhanje.
Si mar brala Nietzscheja?"

*

Ti premišluj, kaj pomeni "biti dober",
na to preprosto besedo, ki je v otroških ustih,
premišluj kar naprej, lahko celo življenje,

ne boš zgubljala časa.

*

"In prijaznost, kaj je prijaznost?"

"Je duhovna plemenitost, moč čutenja
in izražanja,

ne pridobimo je s krvnimi zvezami, marveč z umom,
ne pridobimo je z vzgojo, mrveč z učenjem.

***

Iz cikla NAUČITI SE

... ja, ja, vem, mi smo gospodarji
narave, a zdaj bi se rad samo
usedel v klop in se kaj naučil.
Ne da bi moral sploh kaj misliti, le
tiho in mirno naj sedim in se učim.

– **Lepe ovce, pa kaj se ne naveličate**

jesti vsak dan isto travo?

– Si nor? Mar ne veš, kako se
trave med seboj razlikujejo?

Ti je sploh znano, koliko vrst obstaja?

Ti vidiš travo in se ti zdi povsem
enaka. Predstavljaljaj si rajši obloženo
mizo z najrazličnejšimi jedmi;
glej, da je travnik prav to.

– Že, že, a jaz vidim, da pojedete
vse, kar imate pred sabo.

– Ne vidiš dobro. Pojemo le nekatere,
drugih ne, odvisno kaj nam sproti tekne.

Jaz se na primer včasih hranim zgolj z
deteljo, drugih trav se niti ne dotaknem.

Včasih pa je ista trava takšnega ali
drugačnega okusa. Odvisno od zemlje, od
vode, od lege–osvetlitve in tako dalje. Nam
je vse to znano, ne vem pa, če je tudi vam.

– Ok, v redu. Jest je za vas potemtakem
vedno drugačno in novo opravilo. Ampak
kar naprej jeste. Je edina stvar, ki jo
počenjate?

– Pa kaj se ti je zmešalo? Nam ugaja živeti skupaj. Naše življenje je en sam splet poznanstev. Tebi se zdi, da imamo sklonjeno glavo le zato, da jemo, v resnici pa si izmenjujemo tudi čustva, občutja, med seboj se spoznavamo in bratsko sporazumevamo, si povemo, kar mislimo in včasih se celo sporečemo. Kar ozri se tja čez, mar vidiš janjčke, ki se na soncu igrajo? Misliš, da jih mi ne gledamo? Misliš, da medtem, ko se pasemo in mulimo travo, nam srce ne prekipeva od veselja ob pogledu nanje, ki skačejo in se zabavajo, in se naenkrat zavemo: ti novorojenčki povečujejo našo skupnost in so tudi naša prihodnost? Misliš, da se ne nasmejemo iz srca, ko jih vidimo, kako se med sabo ruvajo ali se lovijo, misliš da ne jokamo, ko opazimo, da se dolgočasijo, ali utrujeno in preplašeno begajo po travniku v iskanju matere?

*

Ti si priletela kot drobna ptičica
na moje roke,
stal sem negibno, nepremično,
zato si si upala,
niti vek nisem premikal,
malo si pokljunčkala,
nato si se ozirala vse naokrog,
čutil sem tvoje mehke tačice
na mojih prstih,
lahko bi te z rokami
prijel, lahko bi te objel,
a sem ostal negiben,
ob pogledu nate čisto
brez diha, ves prevzet
od tvoje lepote.

*

Pusti, da me zrak segreje, pusti, da me sonce poljubi,
ne odstrani letečih hudournikov, ki so me skoraj oplazili
v dolgih ostrih nenadnih obratih, pusti jih, pusti hiše, ki
stoje vsenaokrog, in ne zaustavi tega večera, ki prihaja,
glej, kako naravno se spušča in kam postavlja noge,
nikoli se ne zmoti, in kako se barve spreminjajo,
noben stroj ne bi zmožel izračunati
te neprecenljive zapletenosti.

Te nežne barve nas bodo vedno osupljale,
vedno nas bodo ganile, in bratsko združeni
od te naraščajoče črnine znotraj žarke svetlobe,
kot da se nam približuje senca,
ki se nas bo skoraj dotaknila.

*

Bil sem majhen, a sem razumel vse,
kar pa me je zanimalo, so bile kokoši,
bilo je nebo, bil je zrak,
niso me pritegovale igrače, ne spominjam se jih,
spominjam se jutranjega svežega zraka,
ki me je ves dehteč poljubljal, spominjam se
evkaliptusov in tisto občutje samote in miru,
v objemu nekakšnega nebeškega bitja,
in se spominjam volkov, ki so se pojavljali
za šipami okna kopalnice,
lisic nisem videl nikoli,
vedel sem pa, da so,
katero izmed njih sem sredi zimske noči
zagledal skozi šipo, kot da kaj prosi.

Bil sem majhen, a sem vedel vse.
O tistih ogromnih veččah z očmi na krilih
in o onih negibnih nočnih metuljih
v senci stopničk, popoloma negibnih.

*

Če nas je tako zelo veliko,
pomeni, da ni smrti,
ker ne moremo umreti tako množično,
če je galaksij tako zelo veliko,
če med živimi in mrtvimi ni niti toliko
razlike, in če je živo bitje povsod,
kot je povsod vodik
in če je plastika, ki smo jo izumili,
v kakšnem svetu v naravi,
če ni to, kar delamo, umetno,
pač pa posnemanje narave, one
prave pravcate, ker mi smo narava,
njen del, od nje postavljeni,
da ustvarjamo umetna bitja
pod njenim ukazom,
potem nam smrt lahko bolj malo pove
in hkrati zelo veliko, je nekaj, kar nam pripada
in nam ni tuje,
nekaj skupnega, kar nas združuje,
nekaj lepega, ki nas zdaj straši,
a ko bo prišlo, bo velika izkušnja,
večja od rojstva, večja od ljubezni,
in bomo veseli da jo lahko skupaj doživimo.

*

O avtorju

Italijanski pesnik Claudio Damiani se je rodil v San Giovanni Rotondo (Apulija) leta 1957, že od otroštva pa živi v Rimu, kjer poučuje italijanščino in zgodovino na neki višji šoli. Izdal je osem pesniških zbirk, in sicer: *Fraturno*, 1987; *La mia casa* (Moj dom), 1994 - zanjo je prejel nagrado Dario Bellezza; *La miniera* (Rudnik), 1997 - nagrada Metauro, nagrada Carnet, to drugo kot najlepšo knjigo leta; *Eroi* (Junaki), 2000, nagrada Eugenio Montale, nagrada Frascati, nagrada Sibilla Aleramo; *Attorno al fuoco* (Ob ognju), 2006 -finalist nagrade Viareggio, nagrada Viareggio, nagrada Mario Luzi, nagrada Violani Landi, nagrada pisateljske zveze, in *Sognando Li Po* (Med sanjarjenjem o Li Poju), 2008 - nagrada Lerici Pea; *Poesie* (1984-2010) - Pesmi (1984-2010), 2010 *Il fico sulla fortezza* (Smokev nad trdnjavo), 2012 - nagrajeni sta bili tudi ti dve. Uredil je štiri knjige: *Almanacco di Primavera. Arte e poesia*. (Pomladanski zbornik. Umetnost in poezija), 1992; *Orazio, Arte poetica, con interventi di autori contemporanei* (Oracij, Ars poetica, s prispevki sodobnih avtorjev), 1995 in *Le più belle poesie di Trilussa* (Najlepše Trilussove pesmi), 2000. Na internetu je dosegljiv pod šifro: www.claudiodamiani.it Soustanovitelj in sourednik

rimске online in papirnatе literarne revije *Viva* (Živa), s podnaslovom *una rivista in carne ed ossa* (revija iz mesa in krvi).

Prevedene pesmi so iz zadnje zbirke *Smokev nad trdnjavo*. V tisku ima novo zbirko.

Iz italijanščine prevedla in napisala zapis Jolka Milič